

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
келажги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

E-mail: Info@xs.uz

2011 йил 14 июль, № 137 (5304)

Пайшанба

ЯНА БИР БОР РОГУН ГЭСИ ЛОЙИХАСИНИ АМАЛГА ОШИРИШНИНГ ОҚИБАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Сўнгги йилларда Тожикистонда тўғони дунёда энг баланд — 350 метр бўладиган Роғун ГЭСи қурилиши лойиҳасини амалга ошириш бўйича уринишлар яна фаоллашгани кузатилмоқда. Яхши маълумки, ўтган асрнинг 70-йиллари бошида “табиатга ўз ҳукмини ўтказмоқчи бўлган” коммунистлар онгида туғилган ва КПССнинг XXIV съездида маъқулланган ушбу лойиҳа ўз умрини яшаб бўлган совет тизимида хос улкан иншоотлар қуриш вазасасининг оқибатидир.

Мазкур лойиҳа Тожикистон аҳолиси учун ҳам, Ўзбекистон ва умуман, бутун Ўрта Осиё аҳолиси учун ҳам мислсиз хавф туғдириши мумкинлигини яхши англаган илгор тожик зиёлилари Тожикистон мустақилликка эришган илк кунлардан, ушбу иншоот қурилиши жадал давом этаётган ўша пайтларда қурилиш ишларини тўхтатишга ҳарат қилгани ва бунга эришгани бежиз эмас.

Ўнлаб одамлар ҳаётига зомин бўлган Саяно-Шушенск ГЭСидаги ҳалокат ҳам ушбу лойиҳа муҳандислик нуқтаи назаридан пуч ва истиқболсиз эканини исботлади. Чунки мазкур улкан иншоот ҳам Роғун ГЭСи лойиҳаси учун асос қилиб олинган қурилиш нормалари ва стандартлариға мувофиқ барпо этилган эди.

Боз устига, экспертиза натижалари шуни кўрсатадики, Роғун гидроузелининг илгари барпо этилган иншоотлари қурилиши чоғида ушбу эскирган қурилиш нормалари ҳам қўпол равишда бузилган. Ўша даврда қурилган машина заличининг қарама-қарши деворлари бир-бириға томон 90 сантиметрдан зиёд силжиганининг ўзиёқ бунга аниқ далил бўла олади.

Нуфузли мутахассисларнинг фикрича, қурилиш участкаси учун жой мувлало нотўғри танланган. Негаки, ушбу майдон Рихтер шкаласи бўйича 9 ва ундан юқори балли ҳалокатли зилзилалар мунтазам содир бўлиб турадиган Илрак-Вахш ёриги зонасида жойлашган. Мазкур ҳудудда ўз берган 9 балли зилзилалар 1907 йили Қоратог, 1911 йили Сарез дараси, 1949 йилда эса Хаитини ларага келтирганини, 100 мингдан ортқ кишининг ўлимиға сабаб бўлганини тожикистонлик олимлар, ёши улуг кишилар унутгани йўқ ҳали. Тожикистоннинг етакчи сейсмологлари ушбу зилзилалар юзаға келган жараёнлар тахлили асосида Роғун ГЭСи қуриладиган ҳудудда кейинги ўн йилликда кучли ер силкинишлари юз бериши мумкинлигини башорат қилмоқдалар.

Роғун ГЭСи ишга тушириладиган бўлса, тўғон остида қоладиган юз метр қалинликдаги туз қатлами мазкур улкан техноген ҳалокат хавфини янада кучайтиради. Ушбу туз қатламининг сув таъсирида доимий юврилиб туриши, ҳаттоки сезилар-сезилмас сейсмик силжишлар ҳам 350 метрлик уйма тўғоннинг ўпирилишиға олиб келиши мумкин. Бундай ҳолат руй берадиган бўлса, ер сатҳидан 100 метр баланд бўлган тўғоннинг пасста секундиға 130 метр ёки соатиға 468 километр тезликда ёпирилади. Оқибатда қуйида жойлашган Нурек ГЭСи тўғонини бутунлай ўпириб, бу тўғон янада баландлашади ва Вахш каскадидаги бошқа барча ГЭС ҳамда гидроузелиларни вайрон қилади, Тожикистон, Ўзбекистон ва Туркманистоннинг ўнлаб шаҳар ҳамда аҳоли пунктлари сув остида қолади, бутун Ўрта Осиё минтақасида мисли қўрилмаган техноген ва экологик ҳалокат юзаға келади.

Роғун ГЭСи қурилиши лойиҳаси юзаға келтирадиган хавфларни қайд этарканмиз, унинг Тожикистон ва қўшни давлатлар экологияси, биохимиа-хиллиги ҳамда миллионлаб одамлар истикомат қилаётган жойларға етказадиган муқарраб фожиали таъсирини эътибордан четда қолдириб бўлмайди. Лойиҳа бўйича 14 кўб километр сигимиға эға Роғун ГЭСи сув омборини тўлдириси учун саккиз йил керак бўлади. Бу даврда Амударё оқими кескин ўзғариб, унинг куйи қисмидаги ҳудудларда узақ йиллар қуроқчилик юзаға келади.

Роғун сув омбори тўла қувват билан ишға тушғач, ГЭСнинг энергетик иш режимиға ўтказилиши ёз-куз мавсумида омборда сув тўпланиши сабабли қуроқчилик ва сув танқислигини юзаға келтириши, қиш мавсумида эса электр энергияси ишлаб чиқариш мақсадида сув омборидан катта миқдорда сув чиқарилиши оқибатида тошқинлар бўлиши, ботқоқланиш ва сув босиши юз минглаб гектар серхосил ерларни ярқос хўлга келтириши мумкин. Бундай вазият Ўзбекистон ва Туркманистоннинг миллионлаб аҳолисини муҳим ҳаётий манбалардан маҳрум этади.

Тез-тез содир бўлиб турадиган сув тақчилиги ва қуроқчилик йилларида Амударё суви Оролбўйи ҳудудлариға деярли етиб бормади, бу глобал миқёсдаги ушбу экологик ҳамда иқтисодий-иқтисодий фалокатнинг янада ёйилишиға сабаб бўлади.

Шундай қилиб, Роғун ГЭСи қурилиши лойиҳасининг амалға оширилиши оқибатида катта миқёсдаги қуроқчилик, очарчилик, касалликлар тарқалиши юзаға келади, Амударёнинг куйи қисмида яшаётган миллионлаб одамлар бошқа жойларға кўчишға мажбур бўлади.

Хуқуқий нуқтаи назардан Роғун ГЭСининг қурилиши халқаро нормаларнинг қўпол бузилиши ҳисобланади. Негаки, барча пара-

метрларға кўра, Амударё трансчегаравий сув оқими бўлиб, унинг сувидан фойдаланиш режимини ўзгартириш билан боғлиқ ҳар қандай қурилиш ушбу дарё ўз ҳудудидан оқиб ўтадиган қўшни давлатларнинг розилиги билангина амалға оширилиши керак. Бугун Ўзбекистон бутун минтақамиз учун фалокат билан якуланиши эҳтимоли бўлган мазкур лойиҳани амалға оширишға розилик бермаслик учун етарли даражада хуқуқий, экологик, иқтисодий ҳамда бошқа хуқуқ ва далилларға эға.

Тожикистонда ҳар йили юзаға келаётган электр энергияси тақчилиги туғайли Роғун ГЭСини қуриш зарур, деб ҳисоблайдиган лойиҳа тарафдорлари нимағадири барчаға яхши маълум бўлган далиллар ҳақида чурқ этмайтир. Тожикистон мавжуд энергетика салоҳиятининг катта қисмини “ТАЛКО” алюминий компанияси фаолиятини таъминлашға, шунингдек, экспортға йўналтирмас, мамлакатни электр энергияси билан тўла таъминлаш имконига эға бўлар эди. Сир эмаски, мамлакатда ишлаб чиқарилаётган электр энергиясининг 50 фоиздан ошири шўбу компанияға етказиб берилади, ҳатто шифохоналар, мактаблар ва болалар боғчалари электр токидан узиб қўйилган пайтларда ҳам айнан шўбу компания электр энергиясини узлуксиз равишда олади.

Бу “ТАЛКО” алюминий компанияси даромадининг қарийб тўртдан ўч қисми Тожикистоннинг коррупцияға ботган бюрократиясининг офшор ҳисоб рақамларига йўналтирилаётгани билан изоҳланади. 2010 йилининг кузида ўтказилган халқаро аудит натижалари шуни кўрсатдики, сўнгги йилларда завод маҳсулотини сотиш жараёнида яширин схемалар қўлланиши оқибатида давлат бюджети қарийб 1 миллиард доллар миқдоридиган даромаддан маҳрум бўлган.

Бугунги кунда Тожикистон ҳуқумати гўёки мустақил халқаро экспертиза ўтказилишини пеш қилган ҳолда, Роғун ГЭСи қурилиши лойиҳасини амалға ошириш мақсадиға қаратилган ўз далил-исботларини кучайтиришға уринмоқда.

Халқаро экспертиза ўтказиш — бу, албатта, адолатли ва тўғри қарор. Бирок экспертиза ўтказишнинг бундай технология ва тартибларини мувлало қабул қилиб бўлмайди. Zero, “Кимнинг аравасиға ўтирсанг, ўшанинги кўшигини айтсанг”, деб бежиз айтилмаган.

Бор кучи билан Роғун ГЭСи қурилишини амалға оширишға уринган ва мустақил халқаро экспертиза ўтказилишиға доимо қарши бўлиб келган Тожикистон ҳуқумати тўсатдан ушбу лойиҳани асослиғи юза-сида экспертиза ўтказишнинг буюртмачисиға айлиниб қолганини қандай изоҳлаш мумкин? Бунинг учун Жаҳон банки Тожикистон ҳуқуматиға, яъни буюртмачиға грант тарихида 15 миллион АҚШ долларини деярли бегараз ажратди. Шў ўринда табиий бири савол туғилади: бундай ҳолда қандай ҳолис, адолатли ва мустақил экспертиза ҳақида гап бўлиши мумкин?!

Ушбу процедураларнинг барчаси буюртма асосиға қурилгани аён бўлиб қолмоқда. Бошқача айтганда, бундай экспертизалардан мазкур лойиҳани амалға ошириш хавфи эканлиги ва юзаға келиши мумкин бўлган фожиали оқибатлар ҳақида ҳеч қандай принципал хулосани кўтмас ҳам бўлади.

Ўзбекистон томони, табиийки, халқаро экспертиза ўтказишға бундай ёндашув билан ҳеч қачон келиша олмайди. Бундай ҳолатдан чиққининг йўли борми? Ҳа, бунинг йўли бор ва у жаҳон матбуотида кўпдан бери муҳокама қилинмоқда. Бу ерда гап Амударёнинг юқори қисмида барча хавфларни тамомила истисно этувчи кичик гидроэлектростанциялар мажмуасини қуриш ҳақида бормоқда. Мутахассисларнинг фикриға кўра, бундай ёндашув Тожикистонни электр энергияси билан таъминлаш муаммосини самарали ва энг муҳими, анча арзон ҳал қилиш имкониятини беради.

Қўллаб давлатлар тарихи ва таҷрибаси бундай хулосанинги тўғри эканини исботлайди.

Zero, ҳаётнинг ўзи ва ҳозирги дунё воқеликлари барчамиздан иқтисодий, биринчи навбатда, энергетика стратегиясини амалға оширишда эски ва сийқаси чикқан бир томонлама эгоцентрик ёндашулардан воз кечишни, трансчегаравий дарёлар сув ресурсларидан фойдаланиш масалалари бўйича БМТнинг теғишли конвенциялариға қатъий риоға қилишни, ўз ҳудудига минтақадиги табиий-экологик, коммуникация ва инфраструктура алоқалар ягона тизимнинг ажралмас бир бўғини сифатида қарашни тақозо этмоқда.

МЕҲР ВА ЭЪЗОЗ ОҒУШИДА

Мустақиллик йилларида шаҳар ва қишлоқларимизда барпо этилаётган таълим муассасалари, замонавий спорт қошоналари, мусика ва санъат мактаблари, маданият, маънавият масканлари фарзандларимизнинг маънан ва жисмонан етук бўлиб камол топишлариға хизмат қилмоқда.

Мавсум

Эртамик эгалари учун кўрсатилаётган бундай эътибор ва гамхўрликни айни пайтда Тошкент вилоятининг сўлими ва ҳушманзара гўшаларидаги болалар ёзги дам олиш оромгоҳлари мисолида ҳам кўриш мумкин.

Бу йилги ёз мавсумида вилоятда 27 мингдан зиёд болани махсус оромгоҳларда дам олдириб, соғлигини тиклаш режалаштирилган. Бундан ташқари, оролбўйлик 1200 нафар болалар ҳам Тошкент вилоятининг сўлими масканларида ҳордиқ чиқарадилар. Бунинг учун тоғолди ҳудудлардаги 13 та дам олиш оромгоҳи шай этиб қўйилди. Уларда болаларнинг мактабда олган билимларини мустаҳкамлаш, дунёқарошининг бойитиш, спорт билан мунтазам шуғулланишлариға имкон яратиш, сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари

билан таъминлаш бўйича кўрилган чора-тадбирлар кишини қувонтиради. Биригина мана шў мақсадларнинг ўзига вилоят

микёсида 440 миллион сўм йўналтирилгани эътиборлидир. Муассасалар раҳбарияти томонидан ишчи-хизматчиларнинг

масъулияти ва фаоллигини рағбатлантириш мақсадида “Энг меҳрибон тарбиячи”, “Энг моҳир ошпаз”, “Энг яхши спорт

йўриқчиси” каби ўнға яқин йўналишлар бўйича танлов эълон қилинди.

(Давоми 2-бетда).

ПАРЛАМЕНТ НАЗОРАТИ ВА СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАР ФАОЛЛИГИ

Мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясида қайд этилганидек, мамлакатимиз аҳолисининг сиёсий-хуқуқий маданияти ва ижтимоий онг даражасининг ўсиб бориши, жамиятни демократлаштириш ва либераллаштириш жараёнларининг жадал ривожланиши, юртимизда кўп партиявийлик тизимининг тобора мустаҳкамланиши давлат ҳокимиятининг учта субъекти, яъни давлат бошлиғи бўлган Президент, қонун чиқарувчи ва ижро этувчи ҳокимиятлар ўртасидаги ваколатларнинг янада мутаносиб тақсимланишини таъминлаш учун шарт-шароитларни юзаға келтирди.

Бунда, албатта, сиёсий партияларнинг мамлакатни

янгилаш ва давлат ҳокимияти юксалини демократлаштиришдаги роли кучайтирилгани муҳим аҳамият касб этди. Конституцияға киритилган ўзгартиш ва кўшимчаларға кўра, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирлиги номидаги Ўзбекистон Республикасининг Қонунчилик палатасиға сайловларда энг кўп депутатлик ўрнини олган сиёсий партия ёки тенг миқдордаги депутатлик ўринларини қўлга киритган бир неча сиёсий партиялар томонидан тақлиф этилади. Буларнинг барчаси сиёсий партияларнинг жамият ҳаёти-

КОНЦЕПЦИЯ: устувор вазибалар

даги нуфузи, аҳамияти юксалини бораётганидан дарақдир. Шунини алоҳида таъкидлаш керакки, сиёсий партиялар нодавлат нотижорат ташкилотлар ичида ҳокимият учун қурашиш имкониятиға эға бўлган ягона институтдир. Уларнинг юзаға келиши, фаолияти замирида жамиятнинг маълум бир қатлами орзу-истаклари, хоҳиш-иродаси, сиёсий қарашлари ҳамда интилиши мужассамдир. Шў боис сиёсий партиялар ўз фоя ва дастурлари билан давлат ҳокимияти бошқарувида иштирок этиш, ўз платформасини

ҳаётға жорий этиш мақсадида парламент сайловларида катнашади.

Истиклол йилларида давлат ҳокимияти ва бошқаруви соҳасида олиб бориладиган ислоҳотлар натижасида жамиятда кўп фикрлилик қарор топиб, турли сиёсий кучларни, қарашларни ўзида акс эттирган кўп партиявийлик тизими шаклланди. Бугунги кунда сиёсий партияларнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси фаолиятини тобора жонланиб, улар қонун ижодқилири, амалдаги қонун ҳужжатлари ижросини назорат қилиш ва бошқа йўналишларда изчил иш олиб бормоқда. Сиёсий партиялар фракциялари, айниқса, парламент назорати институтиларида самарали фойдаланиб келинаётган нуқтаи назарда келиши мумкин, қонунларнинг тўлиқ ишланиши таъминлаш, амалдаги ишларға тегишли ўзгартиш ва кўшимчалар киритиш бўйича зарур чоралар қўрилмоқда.

(Давоми 2-бетда).

Кунини кеча Президентимизнинг “Футбол бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси аъзоларини муқофотлаш тўғрисида”ги Фармойиши эълон қилинди.

БЕКЎС ГАМХЎРЛИҚДАН МИННАТДОРМИЗ

Бундан ёш футболчиларимиз катори, барча ҳамюртларимиз ҳам бирдек қувондилар. Айтилинг-чи, спорт, хусусан, футболға бўлган бундай юксак эътибор яна қайси давлатда бор? Бунинг учун Президентимиздан чексиз миннатдор-миз!

Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси бош мураббийи сифатида яна шуни таъкидлашни истардимки, Юртбошимиз томонидан кўрсатиладиган юксак эътибор ва гамхўрлик жаҳон чемпионатида бизни ёрқин натижалар сари ундади. Бу том маънода шоғирдорларимиз кучиға куч, ғаيراتиға ғаيرات қўшди. Zero, ортимизда доим қўллаб-қувватловчи халқимиз борлигини чин қалбдан ҳис этиб тўп суриш бизға толмас қанот бахш этиб, дунёнинг энг кучли саккиз терма жамоаси орасидан жой олишимизға замин яратди.

(Давоми 2-бетда).

Замонавий уй-жойлар қурилиши қўлаймоқда

Республикаимизда 2011 йилнинг биринчи чорағида фойдаланишға топширилган уй-жойлар ҳажми ўтган йилнинг шў давридагиға нисбатан

14,3
фоизға
ортди.

Маълумки, амалға оширилаётган қурилиш ишларининг қўламиға қараб, ҳар қайси давлатнинг иқтисодий қудратини, халқининг бунёдқилири салохиятиға баҳо бериш мумкин. Zero, улкан иншоотларни қуриш ва қурилиш ишлари иқтисодиёти барқарор ривожланиётган мамлакатлардаги амалға оширилади. Шў маънода, юртимизни, ҳеч иккиланмасдан, дунёнинг жадал тараққий этаётган давлатлари сафига қўшиш мумкин. Чунинки, истисқолимизнинг ҳар бир йилида мислсиз бунёдқилири ишлари бажарилиб, аҳолининг турмуш даражаси тобора юксалиб бораётти. Айниқса, Президентимиз ташаббуси

билан барпо этилаётган намунавий лойиҳалар асосидаги замонавий уй-жойларни юртдошларимиз аҳолиға бўлган чексиз гамхўрликнинг амалий ифодаси сифатида қабул қилишмоқда. Яшаш учун барча шарт-шароит муҳайё қилинган бундай тураржойлар қурилиши тобора кенгайиб, ҳар йили миң-миңглаб қишлоқ аҳли ўз уйларига эға бўлаётти. Жумладан, жорий йилнинг биринчи чорағида 1642,2 миң квадрат метр уй-жой фойдаланишға топширилган бўлса, шундан 1242,6 миң квадрат метр ҳажмдаги қишлоқ жойларда қад ростлагани бунинг яққол тасдиғидир.

Яхши хабар

Модернизация шарофати

Бу ерда лойиҳа қиймати 500 миң АҚШ долларини модернизация тадбирлари амалға оширилди. Натижада ишлаб чиқариш оқиши баробарида, маҳсулот сифати ҳам тўбан яхшиланди.

Хусусан, жорий йилнинг ўтган олти ойида бир миллиард сўмликдан ортқ маҳсулот тайёрланди, хориқлик буюртмачиларға етказиб берилди.

И. ИБРОҲИМОВ,
“Халқ сўзи” муҳбири.

Бир рақам шарҳи

(Давоми. Боши 1-бетда).

Парламент назорати қонун чиқарувчи органнинг ижро ҳокимияти томонидан амалдаги қонун ҳужжатлари бажарилишини назорат қилиш, таҳлил этиш, мавжуд камчиликлар, дуч келинаётган но-

титуциявий қонуннинг 12-моддасида парламент сўрови ҳақидаги норма бўлиб, унда Қонунчилик палатаси ва Қонунчилик палатаси депутати давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг мансабдор шахсларига уларнинг ваколатларига қирадиган ма-

туви ўтказилди. Шунингдек, Қонунчилик палатасида 2009—2014 йилларда Ишлаб чиқаришни фойдаланиш лозим. Бунда, аввало, кўмиталар ўтказётган назорат-таҳлил фаолиятида партиалар ўз электроти фидоасини қўйишлари ҳамда уларнинг қонунчиликни таъминлаштиришга оид тақлифларини парламентга етказиш ишларини қайта кўриб чиқиш ва фаоллаштириш лозим. Айни пайтда сиёсий партиалар парламент назоратини амалга оширишнинг мустаҳкам, пушта ишланган қонунчилик асосларини яратишда иштирок этиши, қонунлар ижроси назоратини, ижроия органлари фаолиятини кузатиб бориши, ўрганиши, таҳлил қилиши мақсадида мувофиқдир. Шу билан бирга, партия фаолияти ва қонунчиликни таъминлаштиришда жамоатчилик фидоасини қўйишлари ҳамда уларнинг қонунчиликни таъминлаштиришга оид тақлифларини парламентга етказиш ишларини қайта кўриб чиқиш ва фаоллаштириш лозим. Айни пайтда сиёсий партиалар парламент назоратини амалга оширишнинг мустаҳкам, пушта ишланган қонунчилик асосларини яратишда иштирок этиши, қонунлар ижроси назоратини, ижроия органлари фаолиятини кузатиб бориши, ўрганиши, таҳлил қилиши мақсадида мувофиқдир. Шу билан бирга, партия фаолияти ва қонунчиликни таъминлаштиришда жамоатчилик фидоасини қўйишлари ҳамда уларнинг қонунчиликни таъминлаштиришга оид тақлифларини парламентга етказиш ишларини қайта кўриб чиқиш ва фаоллаштириш лозим. Айни пайтда сиёсий партиалар парламент назоратини амалга оширишнинг мустаҳкам, пушта ишланган қонунчилик асосларини яратишда иштирок этиши, қонунлар ижроси назоратини, ижроия органлари фаолиятини кузатиб бориши, ўрганиши, таҳлил қилиши мақсадида мувофиқдир.

ПАРЛАМЕНТ НАЗОРАТИ ВА СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАР ФАОЛЛИГИ

мувофиқликларни ўрганиш ҳамда бартараф этишга қаратилган фаолият ҳисобланади.

Президент Ислам Каримов Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги “Мамлакатимизни модернизация қилиш ва кучли фуқаролик жамияти барпо этиш — устувор мақсадимиздир” номли маърузасида аввалги қақриқ икки палатали парламент фаолиятига баҳо бериб, йўл қўйилган камчиликлар, эътибор қаратилиши керак бўлган жиҳатларни алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Парламент ўзига берилган ваколатлардан сўраб фойдалангани, яъни депутатлик назорати, парламент назорати институтларидан етарлилик фойдаланилмагани ана шулар жумласидандир.

Айтиш жоизки, “Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси тўғрисида”ги Конс-

салалар юзасидан асослан-тирилган тушунтириш бериш ёки нуқтани назорат баён қилиш талаби парламент сўрови йўлга қўйилган камчиликлар, эътибор қаратилиши керак бўлган жиҳатларни алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Парламент ўзига берилган ваколатлардан сўраб фойдалангани, яъни депутатлик назорати, парламент назорати институтларидан етарлилик фойдаланилмагани ана шулар жумласидандир.

Жумладан, Қонунчилик палатасининг мажлисида Ўзбекистонда БМТнинг Мингйиллик ривожланиш мақсадларини амалга ошириш натижалари бўйича парламент эши-

ши тўғрисидаги парламент эшитиши бўлиб ўтди.

Бундан ташқари, Қонунчилик палатаси кўмиталари вазириликлар ва идоралар раҳбарларининг қонунлар ҳамда бошқа қонун ҳужжатларининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларини эшитиш амалиётидан кенг фойдалана бошлади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Регламентининг 33-моддасида Қонунчилик палатасининг мажлисида қўшма мажлисларнинг қўйилган камчиликлар, эътибор қаратилиши керак бўлган жиҳатларни алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Парламент ўзига берилган ваколатлардан сўраб фойдалангани, яъни депутатлик назорати, парламент назорати институтларидан етарлилик фойдаланилмагани ана шулар жумласидандир.

Айтиш жоизки, “Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси тўғрисида”ги Конс-

салалар юзасидан асослан-тирилган тушунтириш бериш ёки нуқтани назорат баён қилиш талаби парламент сўрови йўлга қўйилган камчиликлар, эътибор қаратилиши керак бўлган жиҳатларни алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Парламент ўзига берилган ваколатлардан сўраб фойдалангани, яъни депутатлик назорати, парламент назорати институтларидан етарлилик фойдаланилмагани ана шулар жумласидандир.

Жумладан, Қонунчилик палатасининг мажлисида Ўзбекистонда БМТнинг Мингйиллик ривожланиш мақсадларини амалга ошириш натижалари бўйича парламент эши-

ши тўғрисидаги парламент эшитиши бўлиб ўтди.

Бундан ташқари, Қонунчилик палатаси кўмиталари вазириликлар ва идоралар раҳбарларининг қонунлар ҳамда бошқа қонун ҳужжатларининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларини эшитиш амалиётидан кенг фойдалана бошлади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Регламентининг 33-моддасида Қонунчилик палатасининг мажлисида қўшма мажлисларнинг қўйилган камчиликлар, эътибор қаратилиши керак бўлган жиҳатларни алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Парламент ўзига берилган ваколатлардан сўраб фойдалангани, яъни депутатлик назорати, парламент назорати институтларидан етарлилик фойдаланилмагани ана шулар жумласидандир.

Жумладан, Қонунчилик палатасининг мажлисида Ўзбекистонда БМТнинг Мингйиллик ривожланиш мақсадларини амалга ошириш натижалари бўйича парламент эши-

ши тўғрисидаги парламент эшитиши бўлиб ўтди.

Бундан ташқари, Қонунчилик палатаси кўмиталари вазириликлар ва идоралар раҳбарларининг қонунлар ҳамда бошқа қонун ҳужжатларининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларини эшитиш амалиётидан кенг фойдалана бошлади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Регламентининг 33-моддасида Қонунчилик палатасининг мажлисида қўшма мажлисларнинг қўйилган камчиликлар, эътибор қаратилиши керак бўлган жиҳатларни алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Парламент ўзига берилган ваколатлардан сўраб фойдалангани, яъни депутатлик назорати, парламент назорати институтларидан етарлилик фойдаланилмагани ана шулар жумласидандир.

Жумладан, Қонунчилик палатасининг мажлисида Ўзбекистонда БМТнинг Мингйиллик ривожланиш мақсадларини амалга ошириш натижалари бўйича парламент эши-

ши тўғрисидаги парламент эшитиши бўлиб ўтди.

Бундан ташқари, Қонунчилик палатаси кўмиталари вазириликлар ва идоралар раҳбарларининг қонунлар ҳамда бошқа қонун ҳужжатларининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларини эшитиш амалиётидан кенг фойдалана бошлади.

БЕКІЎС ҒАМХЎРЛИҚДАН МИННАТДОРМИЗ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Хаттоки, ўзбек футбол тобора ривожланиб бораётгани ва бундай ижобий ананалар улар қайд эътибор қўришлари мисолида ўз ифодасини топаётганини, хорижий, хусусан, АҚШлик, чехиялик, австралиялик ва уругвайлик бир гуруҳ мутахассислар ҳам алоҳида эътироф этдилар.

Яна бир қувонарли томони, Мексиканинг марказий нашларидан бири “Meta” газетасида юртимизда футболни ривожлантиришга қаратилган юксак эътиборга бағишланган мақола эълон қилинди. Мексикалик спорт журналисти Умберто Васкес унда ўз фикрларини шундай ифода қилди: “Ўзбекистонлик ўсмирларнинг мундиалдаги мафтункор ва айни пайтда мазмунли ўйинлари ушбу мамлакатда болалар футболни раванга олишда катта имкониятлар яратиш билан боғлиқ амалдаги тадбирлар. Тарихда камдан-кам бўладиган ҳолат ҳам айнан Ўзбекистон билан кузатилди. Яъни Осиёнинг бу жамоасини махаллий муҳлислар сидқидилдан севиб қолдилар. Бу бежиз эмас, албатта. Бундан ташқари, Ўзбекистон шароити ҳимоя қилган ўсмирлар сафидаги бир қатор иқтидор эгаларига хозирнинг ўзидаёқ Европанинг гранд жамоалари қизиқайгани уларнинг келажаги янада ўрганилишига аниқлашди. Ўз таҳлилининг давомида билдикми, Осиёда фақат Ўзбекистон ва Япониядагина футболни кенг ривожлантириш бўйича давлат миқёсида чукор ўйланган стратегик дастурлар мавжуд экан”.

Мана шундай юксак эътирофларга сазовор, энг муҳими, тинч ва фаровон мамлакат фуқароси ўзи суйган касбидан қўзғалган чўққиларни забот эти олади. Инсон қадрини муқаддас санаётгани бетақдор юртда яшаш, меҳнат қилиш ва албатта, мусофаф осмон остидаги ям-шил майдонда футбол ўйнаганини ўзи катта бахтдир. Табиийки, бундай беқиёс шарт-шароитлар ҳар биримизни янги марралар сари рағбатлантираверади.

Александр ЕВСТАФЕЕВ,
футбол бўйича Ўзбекистон

ўсмирлар терма жамоаси бош мураббийи.

МАМЛАКАТ БҮЙЛАБ

Воқеалар,
янгиликлар,
хабарлар

ФАРФОНА. Богдод туманида калава ип махсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган “FERGANA SPINNING” қўшма корхонасига чет эллик ҳамкорлар томонидан 450 минг АҚШ долларлик сармага киритилди.

Сармага неф келтирди

Натижада корхонада ишлаб чиқариш ҳажми уч бара-варга ортиши баробарида, махсулот сифати ҳам тубдан яхшилади. Жумладан, шу йилнинг ўтган беш ойида 1 миллиард 963 миллион сўмлик махсулот тайёрлашга эришилди. Шундан 366 минг АҚШ долларлик махсулот экспорт қилинди.

Хозир корxonанинг 83 кишилиқ жамоаси йил охирига қадар 4 миллиард сўмлик махсулот тайёрлаш баро-арида, экспорт салмомини 1 миллион АҚШ долларига етказишга ҳаракат қилмоқда.

Н. СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУРХОНДАРЁ. Олтинсой туманидаги “Хўжасоат ирмоғи” корхонасига пишиқ гишт ишлаб чиқарадиган янги технологик линия ишга туширилди.

Тадбиркор тадбир кўрди

Бунинг учун тадбиркор Раҳматжон Ортиқов банк ажратган 150 миллион сўмлик кредит маблағидан самарали фойдаланди. Айни пайтда хориз технологиялари билан жиҳозланган мазкур корхонада соатига минг дона-дан ортик сифатли деворбоп материал тайёрланмоқда.

Эътиборлиси, йигирма нафарга яқин ёшлар меҳнат қилаётган корхонада ҳар ойда буюртмачиларга 100 миллион сўмлик махсулот етказиб берилаётир.

Н. ТЕМИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

АНДИЖОН. “Ойдин омад бахт” хусусий корхонаси Хонобод шахрида жорий йилнинг ўтган даврида ташкил этилган 31 кичик бизнес субъектидан бири ҳисобланади.

Олти ойда 31 корхона

Тадбиркор Ойбек Наҳиддинов сая-ҳаракати билан ташкил этилган ушбу корхонада хориздан келтирилган замонавий технологиялар ёрдамида қунига ярим тоннадан ортик сут қайта ишланиб, аҳоли дастурхонига 6 ылдаги махсулот етказиб беришмоқда.

Қувончилиси, ўнга яқин иш ўринлари яратилган мазкур корхонада дастлабки 41,4 тонна сут махсулотлари тайёрланиб, ички бозорга чиқарилди.

Ш. ОДИЛЖОНОВ.

НАВОЙ. “Қизилқумцмент” очик акциядорлик жамиятида Маҳаллийлаштириш дастури доирасида учта лойиҳа ижроси ниҳоясига етказилди.

Дастур самаралари

Натижада корхонада импорт ўрнини босувчи оловга чидамли шоматли гишт, тампонажли портландцемент ва диабаз пироксенит махсулотлари ишлаб чиқариши йўлга қўйилди. Жорий йилнинг ўтган даврида жамият-да жами 3786,7 миллион сўмлик янги махсулот тайёр-ланиб, ички бозорга чиқарилди.

Энг муҳими, биргина шу учта лойиҳа амалга оширилиши туфайли ўтган беш ой мобайнида 2448 минг АҚШ долларлик валюта тежаб қолинди.

А. САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

МЕҲР ВА ЭЪЗОЗ ОҒУШИДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

— Бу йилги мавсум мамлакатимиз мустақиллигининг 20 йиллик байрамига қизгин тайёргарлик қўрилаган бир пайтда кечилиши инобатга олиб, уни ҳар бир боланинг ёдида узоқ йиллар сақлиниб қолишига эътибор қаратаймиз, — дейди Касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмасининг вилоят кенгаши масъ-

ул ходими Х. Шафоатов. — Шу сабабли хозир оромгоҳларда “Буюқ ва муқаддасан, мустақил Ватан!” шiori остида маънавий-маърифий тадбирлар, учрашувлар, спорт мусобақалари уюштирилмоқда.

Вилоятнинг Бўстонлик туманидаги “Ёшлик” оромгоҳи йил бўйи фаолият кўрсатишга ихти-сослаштирилганлиги билан эътиборни тортади.

Унинг тўрт томони пурви-кор тоғлар билан ўралган. Чорвоқ сув омбори сохил-ларига туташ адирлар кўйида жойлашган бу янги ва замонавий мусас-сасани юртимиз болажон-ларига Ўзбекистон Металлургия комбинати қуриб, туҳфа этган эди. Мазкур маскан худудида 5 та ёғзи ва қишги сувий ҳавзаси, сув спорти маж-муаси, қарийб 2 минг ки-

тоб фондида эга ахборот-ресурс маркази, мукам-мал жиҳозланган фан, компьютер хоналари, кенг ва ўрғонхо, гулзор ва хиёбонлар, мўъжазгина ҳайвонот боғи бунёд этилган.

Дарвоқе, оромгоҳга борганимизда, бир гуруҳ санъ-аторлар ва таниқли спорт-чилар билан учрашув ўтказилаётган экан.

— Ушбу жаннатмонанд масканда мазна қилиб дам олаётган болажон-ларимизга, очиги, ҳавасим келди, — дей-ди машҳур боксчи Муҳаммадқодир Абдулаев. — Фарзандлари-миз учун давлатимиз томонидан яратилаётган бундай шарт-шароит-лар бугунги кунда юксак самара бераётганини барчамиз кўриб турибмиз. Улар кўзидаги қувонч, қалбидаги шижоат ортимиздан биз эгаллай олмаган марраларни забот эту-ви навқирон авлод эти-шиб келаётганидан далолатдир.

Ғайрат ШЕРАЛИЕВ,
Ҳасан ПАЙДОВЕВ
(суратлар).

«Халқ сўзи» мухбирлари.

Маълумки, Президентимиз Ислам Каримов томонидан 2008 йилнинг 15 июлида “Иновация лойиҳалар ва технологияларни ишлаб чиқаришга таътиб этишни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” қарор қабул қилинган эди. Мамлакатимизнинг ихтимой-иқтисодий ривожланишида бетақдор аҳамиятга эга бўлган ушбу қарор эълон қилинганидан кейин орадан уч йил вақт ўтди.

даги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги навбатдаги қарори эса мазкур соҳадаги амалий ишларни кенг қўламда йўлга қўйиш бўйича олдинда турган долзарб вазифаларни ҳал этиш борасида дастурий аҳамиятли ҳужжатдир.

ўзгартиришлар ҳамда қўшимчалар киритилди. Президентимиз қаро-рининг бош ғоялари ушбу низо-лар асосида ўз муассасалари топ-ган ва улар хозир фаол амалиётда.

Қарорда инновация билан иш-чил ва самарали шуғулланганидан

ИННОВАЦИЯ ҒОЯЛАРИ РАВНАҚ ТОПАДИ

Шу муддат мобайнида мазкур қарорда белгиланган вазифаларни бажариш юзасидан нима ишлар қилинди, қандай натижаларга эришилди? Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантириш мувофиқлаштириш қўмитаси ижро аппарати раҳбари Одиляжжа ПАРПИЕВ билан суҳбатимиз ана шу масалалар ҳусусида бўлди.

— Президентимиз ташаббуси билан мамлакатимизда инновация ривожига катта эътибор қаратил-моқда. Чиндан ҳам, Ўзбекистон-нинг бугунги ихтимой-иқтисодий тараққиётини инновациясиз тасав-вур этиб бўлмайди. Бу борада юр-тимизда амалга оширилаётган иш-лар тўғрисида тўхталиб ўтишимиз-ни истардик.

— Инновация тушунчаси турмуш-нинг қўнига соҳаларига кириб келаётган янгилик ва янгиликларни инновация бўла олмади. Инновация тараққиётни сифат жиҳатидан ўзгартира оладиган муҳим, таъбир-жоиз бўлса, “тош босадиган” анги-ликдир. Агар иқтисодий йўналиш-

даги инновациялар тўғрисида гап-пирадиган бўлсак, улар — ишлаб чиқариш самардорлигини оширишга ва махсулотлар сифатини янада яхшилашга хизмат қиладиган илмий-амалий ғоялар, лойиҳалар, ишланмалар ва технологиялардир.

Бу борада гап кетар экан, энг аввало, давлатимиз раҳбари то-монидан 2006 йил 7 августда им-золанган “Фан ва технологиялар ривожланишини мувофиқлаштириш ва бошқаришни таъминлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорни ёдга олиш ўринли бўл-ди. Табиийки, ҳар бир соҳада дастлаб шу жабҳадаги ишларни сифатли йўлга қўйиш алоҳида аҳам-иятдир. Юртбошимизнинг юкори-даги қароридан мамлакатимиз ҳақтининг турли соҳаларига ин-новацияларни киритиш билан боғлиқ фаолиятни замон талабларини дара-жасида, етуқ малакали бошқара оладиган тизимни ташкил этиш ва-зифаси белгиланган эди. Бу иш тўлиқ бажарилди.

Президентимизнинг 2008 йил 15 июлда қабул қилинган “Инно-вация лойиҳалар ва технологиялар-ни ишлаб чиқаришга таътиб этишни рағбатлантириш бораси-

Унда инновацияларга эътибор — давлат сиёсати даражасига ва умумтараққиётнинг устувор йўна-лишларидан бири мақомига кўта-рилди.

Ушбу қарордан кейин мамлакат-да инновациалар ривожига янги бос-

Қарор ва ижро

қичга чиқди. Энг аввало, инноваци-он фаолиятнинг қонуний-ҳуқуқий асослари мустаҳкам йўлга қўйилди. Бу йўналишда “Ҳужалик юритуви органлар ва корхоналарнинг янги технологиялар ва модернизация фонди ҳақида”, “Ҳар йили ўтказила-диган инновация ярмаркалари до-ирасида тузилган шарнома ва кели-шувлар баҳарлилини мониторинг ҳақида”, “Интеллектуал мулк объек-тларини аниқлаш ва баҳолаш тар-тиби тўғрисида”, “Талабаларни ил-мий таътиқот ва тахриба-конструк-торлик ишларида иштирок этишга жалб қилиш тартиби ҳақида” давлат миқёсидаги низомилар ишлаб чи-қилди ва тасдиқланди. Шунингдек, “Илмий-техник дастурлар, фунда-ментал ва амалий таътиқотларни шакллантириш ва амалга ошириш тартиби тўғрисида”ги Низомга

тегишли илмий таътиқот ва тах-риба-конструкторлик муассасалари ҳамда ташкилотларига давлатимиз томонидан мақсадли йўна-тирилган кўмак кўрсатиш, инно-вацион изланиш ва меҳнати рағ-батлантиришдек олижаноб вазифалар ҳам белгиланган эди. Мам-нуният билан айтмакчи, бу бора-да давлатимиз катта ғамхўрлик кўрсатиб келмоқда. Жумладан, ин-новацион фаолиятга қиришган таъ-лим, илмий-техникавий, тахриба-конструкторлик муассасалари ва ташкилотлари 2013 йилнинг биринчи январига барча солиқ ва тўловлардан озод қилинди.

Утган давр мобайнида мана шу йўсинда тежалган катта маблағлар эса, аввало, муассасалар ҳамда ташкилотларнинг ишини янада ривожлантиришга ва иқинчида, ҳодимларнинг турмуш шароитини яхшилашга сарфланмоқда.

Юртбошимиз қарорига биноан, шунингдек, 2008 йилдан бошлаб юртимизда “Инновацион ғоялар, технологиялар ва лойиҳалар ярмар-калари” ўтказиб келинмоқда. Ҳаёти-мизнинг яхши аъналаридан би-рига айланган ушбу ярмаркалар шу пайтгача тўрт маротаба ташкил

2011 йил — Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили

Бугунги кунда кичик бизнес вакиллари республикамиз иқтисодий барқорорлигини таъминловчи қучма айланиб бормоқда. Юртбошимизнинг мазкур соҳага доимий эътибори туфайли тадбиркорларимиз кўплаб истиколи лойиҳаларга дадил қўл уриб, импорт ўрнини босувчи махсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари очиб, барқарор даромад манбаларини яратиш иштиёқида ҳаракат қилишаётир.

ИНТИЛИШ ВА ТАШАББУСКОРЛИК НАТИЖАСИ

Айни пайтга келиб, Анди-жон вилоятида ҳам иш билан банд аҳолининг 81,2 фо-изидан ортиғи айнан шу соҳада меҳнат қилаётгани им-тиёз ва изланишинг меъаси сифатида эътироф этилаёт-ти. Айнакиса, янги иш ўринла-рининг 70 фойдиздан зиёди кишлоқларда ташкил этилган-ни диққатга сазовордир.

Шаҳрихондаги “Элёр милк” хусусий корхонаси “Расул-Д” наслчилик фермер ҳўжалиги билан ёнма-ён жойлашган. Бири махсулот етказиб берса, иккинчиси уни қайта ишлайди.

Маълумки, Президентимиз 2010 йилда мамлакатимизни ихтимой-иқтисодий ривожлантириш аҷунари ва 2011 йилга мўлжалланган энг муҳим устувор йўналиш-ларга бағишланган Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузасида “Минг аф-суски, биз модернизация ҳам модернизация қилиш, унинг таркибига қирадиган деярли барча тармок ва иш-лаб чиқариш соҳаларининг бутун комплексиде тахник ва технология янгилаш ишлари-ни амалга оширишга катта эҳтиёж сезилмоқда”, деб таъкидлаган эди.

Дарҳақиқат, эндиликда мулқдорларимиздан ўз иш-ларини чукор тахлил этган холда, замон билан ҳамна-

— Биз воедидаги хорва-чиликка ихтисослаштирилган фермер ҳўжаликлари ҳамда аҳоли билан мустаҳкам алоқа ўрнатганмиз, — дей-ди Элёрбек. — Улар корхо-намизнинг бир маромда иш-лашини таъминламоқда.

Шаҳрихонда Расулжон

ҳамда Элёрбекка ўхшаган тадбиркорлар сафи тобора кенгайиб бораётгани аҳоли турмуш даражасини янада фаровонлаштиришга хизмат қилмоқда. Туманда 3 мингга яқин ҳўжалик юритуви субект рўйхати олинган, уларнинг 2518 таси кичик бизнес вакиллари эканлиги ана шундан далолат беради.

О. ШОДМОНЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

“Ўзбекэнерго” давлат акциядорлик компанияси ва Жанубий Кореянинг “Semyung Electric” компанияси ўртасида имзоланган лойиҳа доирасида Тошкент давлат тахника университетининг энергетика факультетида амалдаги қуёш электростанциясининг намунали модели ўрнатилди.

НАЗАРИЯДАН — АМАЛИЁТГА

Таъкидлаш лозимки, Корея Республикаси компанияси томонидан бегараз ёрдам тариқасида тақдим этилган мазкур қурилмани йиғишга энг самарали модуллардан фойдаланилди. Унинг бит-та листи 390 ватт электр энергияси ишлаб чиқариш имкониятига эга. Умумий қуввати эса 3,2 киловатт-соати ташкил этади.

Мазкур қурилманинг иш жараёни қуйидагича: қуёш энергияси модуль орқали инвертерга ўтиб, электр энергияга айланади. Университетда ушбу қуёш электростанциясининг намунали модели талаба ва бўлажак мутахассислар учун фақат кўргазмали ўқув қўлланма бўлиб қолмай, айни пайтда қуёш энергияси ёрдамида ўқув залларини ёритиш ва турли асбоб-усқуналарнинг ишлашини таъминлаш воситасига ҳам айланмоқда. Мутах

Хар бир мустақил мамлакат тараққиётини, аҳолиси турмуш фаровонлигини ифода этувчи муҳим кўрсаткичлар бор. Ана шулардан бири давлат бюджетидир. Айни пайтда давлат бюджети — давлат пул маблағларининг марказлаштирилган жамғармаси, яъни газнаси ҳисобланади. У, асосан, икки қисмдан — даромадлар ва харажатлардан иборат. Даромадлар солиқлар, ижтимоий эътиёбларга ажратмалар (бадаллар), грантлар ва бошқа тушумлардан шаклланади, умумий аҳамиятдаги давлат хизматлари, муҳофаза, жамоат тартиби ва хавфсизлиги, иқтисодий масалалар, атроф-муҳит муҳофазаси, уй-жой ва коммунал хизматлар, соғлиқни сақлаш, таълим, ижтимоий ҳимоя кабиларга сарфланадиган маблағлар эса харажатларни ташкил этади.

Бунда давлат бюджетда даромадлар ва харажатлар мутаносиблиги таъминланиши, яъни бюджетнинг профицит билан ижро этилиши ниҳоятда муҳим аҳамият касб этади. Мамлакатда пухта ўйланган молиявий-иқтисодий сиёсат юритилиши, инвестицияларнинг келажакка йўналтирилиши, давлат газнасини тўлдирадиган соҳа ва тармоқларни кўллаб-қувватлаш, мавжуд ресурслардан самарали фойдаланишгина мана шундай марраларни эгаллашга замин яратади.

Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг салбий таъсири ҳали-ҳамон сезилиб турган бугунги шароитда, айниқса, давлат бюджети тақчиллигини ҳал этиш масаласи янада долзарб аҳамият касб этмоқда. Зеро, инқироз оқибатларини юмшатиш мақсадида йирик ҳақмида давлат бюджети маблағлари йўналтирилгани, ишлаб чиқариш суръатлари кескин пасайиши, айни пайтда аҳолининг истеъмол қуввати сусайганига натижада давлатлар қирим-чиқимида катта номуносивил юзга келди. Бу ривожланган мамлакатлар иқтисодиётида яққол кўзга ташланмоқда. Хусусан, ўтган йили АҚШда давлат бюджети тақчиллиги 10,6, Буюк Британияда 10,3, Испания ва Португалияда 9,2, Японияда 8,1, Грецияда 10,4 фоизни ташкил қилди.

Бунда, айниқса, Грецияда давлат бюджети тақчиллиги нафақат ушбу мамлакат учун,

ФАРОВОНЛИК МЕЗОНИ

балки бутун Еврохудудга аъзо давлатлар иқтисодиётига салбий таъсир кўрсатиши, ўз навбатида, глобал молиявий-иқтисодий беқарорликка сабаб бўлиши хавотир билан тилга олинаётган. Гап шундаки, инқироз даврида мамлакат бюджетда дефицит 12,7 фоизга етди. Ваҳоланки, Еврохудуд фаолиятининг ҳуқуқий асоси бўлган Маастрихт шартномасида бюджет тақчиллиги ялпи ички маҳсулотга нисбатан 3 фоиздан ошмаслиги керак. Боз устига, Грециянинг ташқи қарзлари ҳақида йилгилик қолганлиги ҳам вазиятни мураккаблаштирмоқда. Европа ҳамжамияти ҳамда Халқаро валюта жамғармаси бир қатор шартлар билан Эллин мамлакатига 110 миллиард евролик қарз тақдиф қилди. Яъни Греция ҳукумати давлат бюджети харажатларини кескин қисқартириш талаб этилмоқда. Солиқ юкни кўпайтириш, давлат хизматчилари сони ва иш ҳақининг ошириши тўхтатиш, мукфотлар буйича тўловларни қисқартириш ана шулар жумласидандир. Бу чора-тадбирлар, пировардида Грециядаги ижтимоий вазиятнинг ёмонлашуви, аҳолининг оммавий норозиликка са-

“Давлат бюджетдаги тақчиллик ҳукумат раҳбарларининг узоқни кўра олмамлиги ва иқтисодий бўш сиёсат юритиши оқибатидир”, деб ёзди “Нью-Йорк Таймс” газетасида.

Шу ўринда мамлакатимизда ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётининг барпо этиш буйича олиб борилаётган кенг кўламли ислохотлар

ва тараққиёт банки экспертлари олиб борган тадқиқотда ҳам бунга урғу берилган: “Ўзбекистон ҳукумати ижтимоий соҳа харажатларини мунтазам ошириб бормоқда. 2010 йилнинг бошидан турли солиқ ставкалари, шу жумладан, жисмоний ва юридик шахслар учун даромад солиғи бирмунча пасайтирилди. Шунга қарамадан,

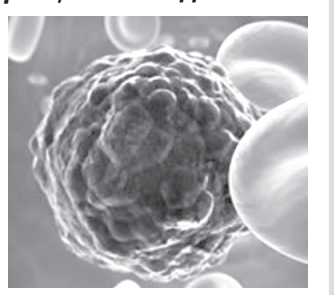
лиши мамлакат ижтимоий-иқтисодий ҳаётининг кўзгуси эканлигини қайд этади. “Ўзбекистонда аҳоли бандлиги масаласи прагматик ҳал қилинган, — дейди профессор. — Ҳар йили салкам миллионга иш ўрни барпо этилаётгани, уларнинг ярмидан ортиғи кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ҳисобига тўғри келаётгани қувонарли ҳолдир. Зеро, мана шу кўрсаткичлар аҳоли турмуш даражасини белгилловчи муҳим омилдир. Давлат бюджетининг профицит билан бажарилаётгани аслида мана шундай соҳа ва тармоқларнинг яхлит ривожланиши ифодасидир”.

ЖАҲОН 24 соат ичида **300 миллионлик тадқиқот**

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг қайд этишича, саратон дунёдаги энг хавфли хасталиқлардан бири ҳисобланади.

Шу боис ҳам олим ва мутахассислар ушбу хасталиқнинг олдини олиш, шу билан бирга, уни самарали даволовчи воситаларни яратиш йўлида тинимсиз изланишлар олиб боришмоқда. Қолаверса, бу жараёнга фармацевтика соҳасида етакчи корхоналар ҳам ўз ҳиссасини қўшиб келаётган. Ана шундай корхоналардан навбатдагиси Франциянинг биотехнология соҳасида фаолият олиб боровчи “Innate Pharma” компанияси бўлди. Ушбу муассаса АҚШнинг “Bristol-Myers Squibb” фармацевтик корпорацияси билан биргаликда саратон касаллигига қарши янги дори воситаси ишлаб чиқариш борасида келишувга эришган.

Қиймати 300 миллион еврога баҳоланаётган мазкур лойиҳа доирасида ишлаб чиқариладиган препаратлар ушбу касалликнинг олдини олишда юқори самара беришига умид қилинмоқда.

Шарҳ

бюджетнинг даромад ва буроландларини мутаносиб сақлашда қўл келаётганини таъкидлаш жоиз. Давлат бюджетининг ялпи ички маҳсулотга нисбатан 2009 йилда 0,2 фоиз, 2010 йилда 0,3 фоиз профицит билан бажарилиши шубҳасиз. Бундан ташқари, 2010 йилда Греция таъсир кўрсатиши мумкинлигини чуқур таҳлил қилиб кўрамиз. Шунинг билан бирга қайта таҳлил қилиш керакки, Ўзбекистонда қайта таҳлил қилиш керакки, Ўзбекистонда қайта таҳлил қилиш керакки, Ўзбекистонда қайта таҳлил қилиш керакки...

давлат бюджети профицит билан ижро этилди”.

Хорижлик мутахассислар Ўзбекистонда бюджет ижросининг ўзига хос жиҳатларини қайд этишмоқда. Хусусан, “European profiles S.A.” компанияси (Греция) раҳбари Дмитрий Баколаснинг эътирофи таъсир кўрсатиши мумкинлигини чуқур таҳлил қилиб кўрамиз. Шунинг билан бирга қайта таҳлил қилиш керакки, Ўзбекистонда қайта таҳлил қилиш керакки...

шубҳасиз, 2010 йилда Греция таъсир кўрсатиши мумкинлигини чуқур таҳлил қилиб кўрамиз. Шунинг билан бирга қайта таҳлил қилиш керакки, Ўзбекистонда қайта таҳлил қилиш керакки, Ўзбекистонда қайта таҳлил қилиш керакки...

Хулоса қилиб айтганда, буларнинг барчаси жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг таъсири ҳали-ҳануз давом этаётган бир шароитда “Ўзбек модели” амалда ўз самардорлигини тўлиқ исботлаганининг ёрқин ифодасидир. Зеро, бу моделдан кўзланган пировард мақсад — Ватанимиз тараққиёти ва турмуш фаровонлигини таъминлашдан иборат.

Қобил ХИДИРОВ.

Ноёб жонивор топилди

Бразилияда сутэмизувчилар оиласига мансуб, фанга маълум бўлмаган ҳайвон турига дуч келинди.

Мамлакатнинг Макаэ шаҳридан топилган бу жонивор ташқи кўринишдан сичқонга ўхшаб кетади. Катталиги бир неча сантиметр бўлган митти жонивор хушбаблар орасида кун кечираркан. У ўсимликлар билан озиқланади. Мутахассислар ушбу ноёб жониворга “Cerradomys goytaca” дея ном беришди.

Хозир унинг пайдо бўлиши ва ҳаёт тарзи борасида тўлиқроқ маълумот тўплаш учун кузатувлар давом эттирилмоқда.

Реклама ва эълонлар

HALQ BANKI

Директорларнинг Жаҳон Банк томонидан ўтказилган 1-қўруқдаги мажлиси
 2011 йил 17 майдаги қарор натижаси

№	Ўзбекистон Республикаси	Ҳукумат қарори	Тўлиқ исм	Манзил	Ҳудуд
1	Ўзбекистон	№ 143	...	...	...
2	Ўзбекистон	№ 144	...	...	...
3	Ўзбекистон	№ 145	...	...	...
4	Ўзбекистон	№ 146	...	...	...
5	Ўзбекистон	№ 147	...	...	...
6	Ўзбекистон	№ 148	...	...	...
7	Ўзбекистон	№ 149	...	...	...
8	Ўзбекистон	№ 150	...	...	...
9	Ўзбекистон	№ 151	...	...	...
10	Ўзбекистон	№ 152	...	...	...
11	Ўзбекистон	№ 153	...	...	...
12	Ўзбекистон	№ 154	...	...	...
13	Ўзбекистон	№ 155	...	...	...
14	Ўзбекистон	№ 156	...	...	...
15	Ўзбекистон	№ 157	...	...	...
16	Ўзбекистон	№ 158	...	...	...
17	Ўзбекистон	№ 159	...	...	...
18	Ўзбекистон	№ 160	...	...	...
19	Ўзбекистон	№ 161	...	...	...
20	Ўзбекистон	№ 162	...	...	...
21	Ўзбекистон	№ 163	...	...	...
22	Ўзбекистон	№ 164	...	...	...
23	Ўзбекистон	№ 165	...	...	...
24	Ўзбекистон	№ 166	...	...	...
25	Ўзбекистон	№ 167	...	...	...
26	Ўзбекистон	№ 168	...	...	...
27	Ўзбекистон	№ 169	...	...	...
28	Ўзбекистон	№ 170	...	...	...
29	Ўзбекистон	№ 171	...	...	...
30	Ўзбекистон	№ 172	...	...	...
31	Ўзбекистон	№ 173	...	...	...
32	Ўзбекистон	№ 174	...	...	...
33	Ўзбекистон	№ 175	...	...	...
34	Ўзбекистон	№ 176	...	...	...
35	Ўзбекистон	№ 177	...	...	...
36	Ўзбекистон	№ 178	...	...	...
37	Ўзбекистон	№ 179	...	...	...
38	Ўзбекистон	№ 180	...	...	...
39	Ўзбекистон	№ 181	...	...	...
40	Ўзбекистон	№ 182	...	...	...
41	Ўзбекистон	№ 183	...	...	...
42	Ўзбекистон	№ 184	...	...	...
43	Ўзбекистон	№ 185	...	...	...
44	Ўзбекистон	№ 186	...	...	...
45	Ўзбекистон	№ 187	...	...	...
46	Ўзбекистон	№ 188	...	...	...
47	Ўзбекистон	№ 189	...	...	...
48	Ўзбекистон	№ 190	...	...	...
49	Ўзбекистон	№ 191	...	...	...
50	Ўзбекистон	№ 192	...	...	...
51	Ўзбекистон	№ 193	...	...	...
52	Ўзбекистон	№ 194	...	...	...
53	Ўзбекистон	№ 195	...	...	...
54	Ўзбекистон	№ 196	...	...	...
55	Ўзбекистон	№ 197	...	...	...
56	Ўзбекистон	№ 198	...	...	...
57	Ўзбекистон	№ 199	...	...	...
58	Ўзбекистон	№ 200	...	...	...
59	Ўзбекистон	№ 201	...	...	...
60	Ўзбекистон	№ 202	...	...	...
61	Ўзбекистон	№ 203	...	...	...
62	Ўзбекистон	№ 204	...	...	...
63	Ўзбекистон	№ 205	...	...	...
64	Ўзбекистон	№ 206	...	...	...
65	Ўзбекистон	№ 207	...	...	...
66	Ўзбекистон	№ 208	...	...	...
67	Ўзбекистон	№ 209	...	...	...
68	Ўзбекистон	№ 210	...	...	...
69	Ўзбекистон	№ 211	...	...	...
70	Ўзбекистон	№ 212	...	...	...
71	Ўзбекистон	№ 213	...	...	...
72	Ўзбекистон	№ 214	...	...	...
73	Ўзбекистон	№ 215	...	...	...
74	Ўзбекистон	№ 216	...	...	...
75	Ўзбекистон	№ 217	...	...	...
76	Ўзбекистон	№ 218	...	...	...
77	Ўзбекистон	№ 219	...	...	...
78	Ўзбекистон	№ 220	...	...	...
79	Ўзбекистон	№ 221	...	...	...
80	Ўзбекистон	№ 222	...	...	...
81	Ўзбекистон	№ 223	...	...	...
82	Ўзбекистон	№ 224	...	...	...
83	Ўзбекистон	№ 225	...	...	...
84	Ўзбекистон	№ 226	...	...	...
85	Ўзбекистон	№ 227	...	...	...
86	Ўзбекистон	№ 228	...	...	...
87	Ўзбекистон	№ 229	...	...	...
88	Ўзбекистон	№ 230	...	...	...
89	Ўзбекистон	№ 231	...	...	...
90	Ўзбекистон	№ 232	...	...	...
91	Ўзбекистон	№ 233	...	...	...
92	Ўзбекистон	№ 234	...	...	...
93	Ўзбекистон	№ 235	...	...	...
94	Ўзбекистон	№ 236	...	...	...
95	Ўзбекистон	№ 237	...	...	...
96	Ўзбекистон	№ 238	...	...	...
97	Ўзбекистон	№ 239	...	...	...
98	Ўзбекистон	№ 240	...	...	...
99	Ўзбекистон	№ 241	...	...	...
100	Ўзбекистон	№ 242	...	...	...

Сафо шоҳобчон — Уота Шарни к.125, қурилиш бозори ичидан №127, zakamsk-group@mail.ru

UZTRANS GAZ

«ЎЗТРАНГАЗ»

АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ

Хурматли юртдошлар!

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 17 майдаги 283-Ф-сонли фармойишига мувофиқ, жорий йилнинг 1 июнидан 1 октябрга қадар республика табиий газ истеъмолчилари тўлиқ хатловдан ўтказилмоқда.

Шу муносабат билан табиий газ буйича қарздорлиқни хатловдан ўтказиш учун маъсул бўлган ҳодимларга маҳалла фуқаролар йиғини билан келишилган ҳолда ўз вақтида амалий ёрдам беришингизни илтимос қиламиз.

РАСМИЙ ДИСТРИБЬЮТОР

ТОШКЕНТДАГИ ОМБОРҚОНАСИДАН ТАҚЛИФ ҚИЛАДИ

«КЧМ» ЧҲЯНДАН ТАЙЁРЛАНГАН ИСИТИШ ҚОЗОНЛАРИ

Табиий газ, қуруқ ва суюқ ёнилғида ишлайдиган, Россия ҳамда Европа стандартлари талабига мос, ФИК 79% дан 90% гача.

Шунингдек:

КАФЕЛЬ

(девор ва пол учун)

САНТЕХНИКА

(катта ҳажмда унитаз ва қўловғичлар)

ЧҲЯН ВАННА ВА ДУШ ПОДДОНЛАРИ

Тел./факс: 267-35-73.

Сафо шоҳобчон — Уота Шарни к.125, қурилиш бозори ичидан №127, zakamsk-group@mail.ru

Инсон манфаатлари ҳимояланади

Хитой ҳукумати мамлакатда инсон ҳуқуқлари муҳофазасига доир дастур ишлаб чиқилишини билдирди.

2011 — 2015 йилларга мўлжалланган ушбу лойиҳа мамлакатда ҳаёт даражасини кўтаришга хизмат қилади. Манбага кўра, дастурда демократиани ривожлантириш, фуқароларнинг ҳаёт даражасини юксалтириш ва инсон ҳуқуқларини ҳимоялаш каби вазифалар белгилаб берилган. Албатта, бу Хитой ҳукумати томонидан мазкур соҳада таътиб этилаётган биринчи дастур эмас. 2009 — 2010 йилларда ҳам шу мазмундаги дастур қабул қилиниб, бу борада бир қатор ишлар амалга оширилган эди.

Ишсизлар сони яна ошди

Буюк Британия Миллий статистика бошқармаси маълумотига кўра, жорий йилнинг июнь ойида мамлакатда ишсизлар сони яна ошган.

Бу ҳақда “Ассошээйтед пресс” ахборот агентлиги хабар тарқатди. Хусусан, мазкур даврда 24,5 миң киши ишсизлик мақомини олган ва мамлакатдаги умумий ишсизлар сони 1,52 миллион кишига етган. Экспертларнинг сўзларига кўра, ҳукумат жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози талафотларини бартараф этиш жараёнида янги иш ўринларини ташкил қилишга етарли эътибор қаратмаётгани ушбу салбий кўрсаткичларга сабаб бўлган.

Кучли ёмғир сабаб бўлди

Конго Демократик Республикасида йўловчи самолёти ҳалокатга учради.

Мамлакатнинг Кисангани шаҳрида юз берган бу кўнгилсизлик 74 кишининг умрига зомин бўлган. Дастлаб фалокатга йўлққан ушбу “Boeing — 727” русумли лайнер бортида 112 нафар одам бўлгани маълум қилинган. Кейин эса йўловчилар сони 127 нафар эканлиги билдирилди. Аммо бу маълумот тасдиқланмади. Манбада қайд этилишича, фожиага ноқулай об-ҳаво, яъни самолёт қўнаётган вақтда ёғаётган кучли ёмғир сабаб бўлган.

Хориж матбуоти хабарлари асосида тайёрланди.

ТОШКЕНТ ТРУБА ЗАВОДИ КЧ

ТУПАТ КУВУРЛАР

ўзидан ишлаб чиқарилган куйидаги маҳсулотларни харидорларга тақдим этади (нархлар ККС билан қўшиб кўрсатилган)

ГОСТ 10705-80, диаметри 15-114 мм., баҳоси 1 тн. учун 2 400 000 сўздан бошлаб.
ГОСТ 20295-85, диаметри 159-327 мм., баҳоси 1 тн. учун 2 560 000 сўздан бошлаб.
ГОСТ 8436-82, ўлчамлари: 25x25, 25x25, 30x30, 40x40, 50x50, 60x60, 80x80, 100x100.
ГОСТ 9648-88, ўлчамлари: 38x38, 40x25, 50x25, 30x50, 40x50, 50x100, 60x90, 60x100, 80x120.
Девор қолчиси 1,0-4,0 мм., баҳоси 1 тн. учун 2 500 000 сўздан бошлаб.
Н-17, Н-25, Н-28, Н-35, Н-57, Н-75 қалыңлиги 0,4-3,7 мм., ұзынлыгы 2 м. дан 14 м. гача;

Бундан ташқари:

- Қозғоқ — Қозғоқсизда ишлаб чиқарилган. Баҳоси 1 тн. учун 3 250 000 сўм.

Телефон: (08-371) 241-31-72. Факс: (08-371) 241-31-94.

